

A FŐVÁROS ZÖLDFELÜLET- GAZDÁLKODÁSI RENDSZERE

FŐKERT FŐVÁROSI KERTÉSZETI
NONPROFIT ZRT.
 BUDAPEST

Biró Borbála zöldfelület-fejlesztési osztályvezető

Budapest „gazdái”

□ Kétszintű önkormányzati rendszer:

Kerületek (23 db) – Főváros

- egyenrangú kapcsolat
- feladatokban megosztottság és átfedések

Jogszabályi háttér

- A zöldterületek fenntartásának és fejlesztésének nincs önálló törvényi szabályozása.
- Az Önkormányzatok közszolgáltatási feladatai közé tartozik, melyeket törvények és rendeletek határoznak meg.
- Az **helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény** a zöldterület fogalmát nem alkalmazza, de a törvény alapján a parkok a törzsvagyon körébe tartoznak, amely a kötelező feladatok ellátását szolgálja.
- A városi zöldfeladat-gazdálkodás a településüzemeltetés egy ágaként működik.

Jogszabályi háttér

- A **helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 63/A § I) pontja** értelmében, a Fővárosi Önkormányzat feladata, hogy kijelölje, fejlessze és fenntartsa rendeleteiben meghatározott módon a főváros városképe szempontjából védendő természeti környezetet, közcélú zöldterületet.
- Budapest Főváros Önkormányzata a **14/1993. (IV. 30.) „A kiemelt közcélú zöldterületekről”** szóló **Főv. Kgy. rendeletében** kijelölte a fővárosi jelentőségű, ún. kiemelt közparkok és fasorok körét.
- Ezen területeket tulajdoni viszonyoktól függetlenül kezelésébe vonta főváros szerte (Fővárosi zöldterületi rendszer).
- A többi nem kiemelt zöldfelület javarészt kerületi önkormányzati kezelésben van.

Jogszabályi háttér

- A Fővárosi Közgyűlés **10/2005. (III. 8.)** számú **„A fővárosi zöldterületi rendszerbe tartozó zöldterületek és zöldfelületek védelméről, használatáról, fenntartásáról és fejlesztéséről”** szóló **rendelete** értelmében a Fővárosi Kertészeti Zártkörűen Működő Nonprofit Részvénytársaságot bízta meg a szakfeladat ellátásával.
- 4. § (1) A rendelet hatálya alá tartozó zöldterület tulajdonosa, vagyonkezelője vagy üzemeltetője (a továbbiakban együtt: tulajdonosa) köteles a tulajdonában lévő zöldterületeket és zöldfelületeket fenntartani, mely kötelezettség kiterjed a zöldfelületen elhelyezhető épületekre, a fenntartást, a pihenést és a testedzést szolgáló építményekre is.

A Főváros kötelességei (1)

- (2) A tulajdonos az (1) bekezdés szerinti feladatai keretében köteles a zöldterületet
- a) üzemeltetni, a rendeltetésszerű használat feltételeit biztosítani,
- b) a mindenkori szakmai szempontoknak megfelelően jó karban tartani,
- c) a zöldterületek használatából következően azokat rendszeresen felújítani,
- d) anyagi erőforrásai lehetőségein belül fejleszteni és
- e) a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően értéken nyilvántartani.

A Főváros kötelességei (2)

- (3) A tulajdonos a zöldterületek rendeltetésszerű használatra
- alkalmas állapotban tartása érdekében a fenntartási feladatok
- körében köteles különösen:
- a) a pázsitos területeket
- - a szakmai követelményeknek megfelelő gyakorisággal kaszálni, hengerelni, talajszellőztetni,
- - a kaszálékot összegyűjteni és elszállítani, feldolgozni (komposztálni)
- - szerves trágyázni, illetve műtrágyázni (tápanyag-utánpótlás),
- - öntözni,
- - a szemetet összegyűjteni;
- b) a zöldfelületeken lévő virágágyásokat egynyári, illetve évelő növényekkel beültetni, a kiültetett és edényes növényeket ápolni, virágágyásokat gyommentesíteni, növényvédelmi feladatokat elvégezni;
- c) a fasorokat gondozni, locsolni, a fákról, bokrokról a száraz növényrészeket eltávolítani, a kipusztult fákat és más növényeket pótolni, a lehullott leveleket összegyűjteni, elszállítani, feldolgozni (komposztálni), a fákat és cserjéket locsolni, fatányérokat kapálni, tápanyagot utánpótolni;

A Főváros kötelességei (3)

- d) a zöldfelületeken lévő utakat karbantartani, takarítani és a burkolatot szükség szerint javítani;
- e) a játszótereken lévő tárgyakat karbantartani, a homokozókat tisztán tartani, a homokot rendszeresen frissíteni, a játszóterek őrzéséről gondoskodni;
- f) a zöldfelületeken lévő öntöző berendezéseket üzemképes állapotban tartani, üzemeltetni, vízelnyelőket tisztán tartani;
- g) a zöldfelületek tavaszi nagytakarítását elvégezni;
- h) a rendeltetéstől eltérő használat engedélyezése esetén a használat befejezését követően a zöldfelület helyreállításáról gondoskodni, és az érintett zöldfelület regenerálódásának befejezéséig új használati engedélyt nem adhat;
- i) a testi épséget, magán- vagy közvagyonot veszélyeztető elöregedett, rosszul kezelt növények cseréjéről gondoskodni;

A Főváros kötelességei (4)

- (4) A Közszolgáltató köteles a rendelet hatálya alá tartozó zöldterületek, zöldfelületek és közterületi fák jogszabályban meghatározott nyilvántartásával kapcsolatos felméréseket elvégezni, és a jogszabályban előírt nyilvántartások vezetéséhez szükséges adatokat szolgáltatni.
- (5) A klimatikus viszonyok és a rekreációs lehetőségek javítása érdekében az Önkormányzat feladata - a 8. § (4) bekezdés keretei között - a zöldterületi rendszer bővítése, mennyiségi fejlesztése, ezért
  - - gondoskodik új parkok és kertek kialakításáról, új játszóterek építéséről, növénytartó edények telepítéséről,
  - - gondoskodik automata öntözőhálózat telepítéséről.
- (6) A közterületi zöldfelület engedélyezett megszűnése, beépítése esetén a tulajdonosnak legalább a megszüntetett zöldterülettel azonos mértékű, ahhoz lehető legközelebb eső új zöldterület kialakításáról kell gondoskodnia.

A Főváros kötelességei (5)

- j) általában a zöldfelületek ápolásáról, a szakmai szempontoknak megfelelő jó karban tartásáról, felújításáról gondoskodni;
- k) a gyommentességről - kiemelten az allergén gyomoktól való mentességről - gondoskodni;
- l) ivókutakat és szökőkutakat fenntartani, üzemeltetni;
- m) a parkokban a kavicsfelületeket karbantartani, tisztítani, gyomirtani;
- n) főútvonalak esetében a zöldfelület fenntartásáról a szabályozási szélességen belül gondoskodni;
- o) tömegközlekedési útvonalak esetében a forgalomtechnikai jelzések, a burkolatszegélyek és a padka határának láthatóságáról gondoskodni kell.

Feladatellátás biztosítása

- A Közzolgáltatási Kötelezettség biztonságos, hatékony, szakszerű és jó minőségben történő ellátása érdekében Budapest Főváros Önkormányzata a **180/2009. (II. 26.) sz. Közgyűlési határozat** értelmében először 2009. április 22-én, majd ismételten 2018. december 10. **Közzolgáltatási Keretszerződés**t kötött a FŐKERT Nonprofit Zrt-vel.
- A Keretszerződés elválaszthatatlan részét képezi a mindenkori **Éves Közzolgáltatási Szerződés**, melyet minden évben Közgyűlés hagy jóvá.
- A kerületi kezelésű zöldfelületek fenntartói kerületenként változnak. Leggyakrabban kerületi önkormányzati tulajdonú üzemeltető cégek („városgazda cégek”).

Kötelező feladatellátás

- 48/1994. (VIII.1.) Főv. Kgy. rendelet a főváros köztisztaságáról
- 27/1995.(V.15.) Főv Kgy. rendelet - zöldterületek és fasorok értéken való nyilvántartásáról
- 78/2003 (XI.27) GKM rendelet a játszóeszközök biztonságáról
- A Kormány 346/2008. (XII.30.) Korm. rendelete a fás szárú növények védelméről
- 221/2008. Korm. rendelet a parlagfű elleni védekezésről

Zöldfelület-gazdálkodási modell

- Fővárosi kiemelt zöldfelületek delegált üzemeltetése a FŐKERT által
- Előnyei:
  - A hosszú távú feladatleosztás miatt jobb stratégiai tervezhetőség
  - Stabil ismeretek (helyi, szakmai)
  - Állandó munkakapcsolatok, feladatleosztások miatt gördülékeny működés
  - „Jó gazda” szemlélet

„Jó gazda” szemlélet

- Nem szükséges „kézi vezérlés” a jó feladatellátáshoz
- Nagyfokú szaktudás és sokéves szakmai tapasztalat
- Közszolgáltatói (nem vállalkozói) szemlélet
- Nonprofit működés

A közszolgáltatói feladatellátás keretei

- Szakmai Program

Naturáliákat (feladatféleségeket) és mennyiségi adatokat tartalmaz

= technológiai utasítás a Megrendelővel egyeztetett műszaki tartalommal

- Szakmai etalon

Gazdasági keretek

- Közgyűlés által elfogadott fővárosi Önkormányzati költségvetés része a zöldfelület-fenntartásra fordítandó támogatás
- Változó, de a kötelező feladatellátás szem előtt tartásával
- Külön dedikált forrás a nevesített fejlesztésekre – saját és kiszervezett módon

Priotasok

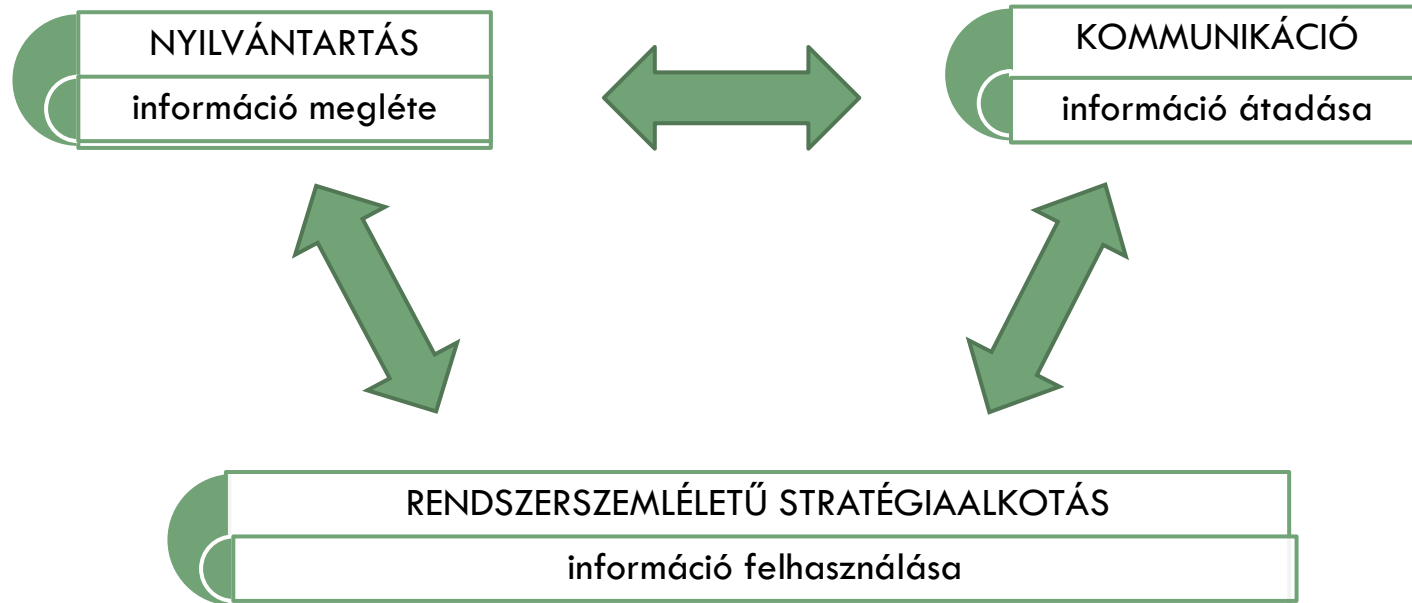
- Nyilvántartások, vagyonleltár, kataszterek
- Fővárosi, állami és kerületi stratégiák összhangja
- Különböző indíttatású fejlesztések, beruházások összhangja

Szervezetek
közötti
kommunikáció

Információ jelentősége

- Felelős zöldfeladat-gazdálkodás záloga a sok szereplő miatt

Fővárosi Önkormányzat központi szerepe

- Budapest Zöldinfrastruktúra Konceptió
- Budapest Zöldinfrastruktúra Keretstratégia
- Smart Budapest – Budapest okos város jövőképe
- Budapest Környezeti Programja 2017–2021
- Budapest Környezeti állapotértékelése (éves)

Köszönöm a figyelmet!

